

Розділ 4 Пологи та виховання дітей

1 Формальні процедури при вагітності

1-1 Повідомлення про вагітність та видача книжки здоров'я матері та дитини тощо.

- Якщо ви визначили вагітність, будь ласка, якомога швидше повідомте муніципалітет за місцем проживання.
- Особі, яка повідомила про вагітність, муніципалітетом буде надане наступне.

- ① Книжка здоров'я матері та дитини.
- ② Талон на консультацію або субсидійний талон, що дає змогу пройти медичний огляд вагітності за рахунок держави.
- ③ Консультація фахівців з охорони здоров'я тощо.
- ④ Введення до навчального класу матері і батька (батьків).

- * Книжка здоров'я матері та дитини є послідовним записом стану здоров'я дитини від початку вагітності до післяпологового періоду, від новонародженого до початку дитинства. Це також посібник із догляду за дітьми для батьків немовлят. Батьки заповнюють і ведуть книжку самостійно, також в разі необхідності звертатись до книжки і заповнювати її може медичний персонал.

1-2 Обстеження здоров'я вагітних жінок

- Під час вагітності піклуватися про своє здоров'я необхідно навіть більше, ніж зазвичай.

Будь ласка, регулярно проходите медичний огляд вагітності і виконуйте поради лікарів і акушерок, щоб підтримувати своє здоров'я у нормі.

- Бажано проходити медичний огляд вагітності з наступними інтервалами.

- ① Від початку вагітності до 23-го тижня – один раз на 4 тижні.
- ② Від 24-го до 35-го тижня вагітності – один раз на два тижні.
- ③ Від 36-го тижня вагітності до пологів – один раз на тиждень.

1-3 Відвідування і ведення вагітності фахівцями з охорони здоров'я, акушерками тощо

Фахівці з охорони здоров'я та акушерки відвідують сім'ю та надають наступні консультації та рекомендації.

- ① Рекомендації стосовно побуту та дієти.
- ② Консультації з питань та проблем щодо вагітності та пологів.
- ③ Консультації по догляду за новонародженими дітьми.

- * Такі відвідування є безкоштовними. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зв'яжіться з муніципалітетом за місцем проживання.

1-4 Навчальний клас матері і батька (батьків)

У муніципалітетах ми проводимо заняття стосовно вагітності, пологів, догляду за дітьми, харчування тощо. Це також є простором, де майбутні батьки можуть спілкуватись та взаємодіяти між собою.

2 Формальні процедури після пологів

2-1 Свідоцтво про народження

Якщо у вас народилась дитина в Японії

- Батько або мати повинні повідомити про народження дитини.
- Повідомити про народження необхідно протягом 14 днів від дня народження дитини.
- Будь ласка, надішліть повідомлення за місцем народження дитини, або за місцем знаходження особи, що повідомляє.

(1) Що необхідно для повідомлення про народження дитини:

- свідоцтво про народження;
- будь ласка, зв'яжіться з муніципалітетом щодо будь-яких інших документів.

(2) Інші процедури

Якщо ви не отримали дозволу на проживання через 60 днів після народження дитини, ваша картка резидента може бути анульована. В такому разі ви не зможете отримати адміністративні послуги, такі як національне медичне страхування або допомога на дітей. Для отримання детальної інформації, будь ласка, зверніться до розділу 1 пункт 2-4 «Отримання статусу проживання».

2-2 Повідомлення про народження дитини в рідній країні

Якщо і батько, і мати є іноземними громадянами, вони не зможуть отримати японське громадянство, навіть якщо дитина народилася в Японії. У такому випадку, будь ласка, перейдіть до процедури повідомлення про народження дитини, що передбачена законодавством вашої країни. Для отримання детальної інформації про такі процедури, будь ласка, зв'яжіться з Посольством в Японії або Генеральним консульством в Японії за країною громадянства батька або матері.

Також, будь ласка, зробіть і отримайте паспорт новонародженої дитини.

3 Витрати на пологи та види можливої фінансової допомоги

Оскільки вагітність і пологи не є захворюваннями, медичне страхування здебільшого не застосовується.

Як виняток, медичне страхування може бути застосоване до хірургічних витрат, таких як кесарів розтин.

3-1 Пологи та догляд за дитиною – одноразова виплата

Якщо ви є членом Національного медичного страхування, ця система забезпечить виплату 420 000 ієн в якості покриття витрат, пов'язаних з пологами. Однак у разі, якщо пологи є такими, що не входять до системи компенсації витрат на медичну допомогу у разі вагітності та пологах (наприклад, кількість тижнів вагітності не досягла 22 тощо), компенсація складатиме 404 000 ієн.

Ця система виплат в свою чергу складається з двох підсистем.

① Система прямих виплат

Це система, в якій медичні установи тощо виставляють рахунки від імені породіль і отримують одноразову виплату допомоги по пологах і догляду за дитиною замість них. Оскільки одноразова допомога по пологах і догляду за дитиною виплачується безпосередньо медичним установам тощо, зникає необхідність повнорозмірної оплати вартості послуг у вікні каси під час виписки.

② Система агента-отримувача

Така система робить можливою виплату безпосередньо медичним установам шляхом надання їм дозволу на отримання оплати від товариства медичного страхування, до якого входить породілля, під час виставлення такому товариству рахунку на одноразову допомогу по пологах і догляду за дитиною.

3-2 Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами

Якщо особа, що входить до програми медичного страхування, була відсутня на робочому місці в період пологів і не отримувала заробітну плату, вона може отримати допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами за період відсутності на робочому місці в межах від 42 днів до (очікуваної) дати пологів (98 днів у разі багатоплідної вагітності) до 56 днів після дня пологів. Зазвичай, в якості допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами медичне страхування може покрити 67% заробітної плати під час такої декретної відпустки. Однак, якщо зарплата за місцем роботи виплачувалась навіть у пропущені дні і розмір її становив більше, ніж допомога у зв'язку з вагітністю та пологами, така допомога не надається.

День пологів відноситься до періоду до дати пологів. Якщо пологи були пізніше очікуваної дати, допомога у зв'язку з вагітністю та пологами на цей період також надається.

3-3 Допомога по догляду за дитиною

(1) Виплати під час відпустки по догляду за дитиною

Зазвичай, якщо ви є учасником програми страхування зайнятості та берете відпустку по догляду за дитиною віком до одного року (за певних умов до півтора або двох років), і відповідаєте наведеним нижче умовам, ви можете отримати допомогу по догляду за дитиною, надіславши заявку до Hello Work (виплати протягом перших 6-ти місяців еквівалентні 67% заробітної плати до початку відпустки, подальші – 50%).

- Умови отримання допомоги.
  - ① Надається особам, що протягом двох років до початку відпустки по догляду за дитиною працювали 11 або більше днів на місяць, або мають 80 або більше годин на місяць оплаченого робочого часу.
  - ② У разі виконання певних вимог, наприклад, зменшення заробітної плати під час відпустки по догляду за дитиною до менш ніж 80% порівняно із заробітною платою до початку відпустки.

(2) Для працівників за строковими контрактами (ті, хто працює за трудовим договором протягом певного періоду)

На додаток до перерахованих вище умов, строкові контрактники (особи, що працевлаштовуються на встановлений період часу) повинні відповідати будь-якій з наступних умов на початок відпустки.

- ① Зайнятість в одній і тій самій компанії (одним і тим же власником бізнесу) протягом не менше одного року.
- ② Відсутність чіткої визначеності щодо закінчення чинності трудового договору до моменту виповнення дитині 1 року 6 місяців (за наявності таких обставин, як, наприклад, неможливість вступу до дитячого садка тощо, до 2 років для відпустки, що почалась після виповнення дитині 1 року і 6 місяців).

3-4 Допомога на дитину

Допомога на дитину – це допомога, спрямована на підтримку стабільності домогосподарства і забезпечення повноцінного розвитку дітей, що в ньому проживають.

Якщо дитина і людина, яка її виховує, проживають в Японії, вони можуть отримати таку допомогу.

(1) Хто може отримати

Особа, яка виховує дитину до першого 31 березня після виповнення їй 15-ти років.

(2) Як отримати

- Перш за все, будь ласка, подайте заявку на отримання допомоги в муніципалітет за місцем проживання.
- Ви можете отримувати таку допомогу починаючи з місяця, наступного за тим, в якому подали заявку.
- Якщо у вас знову народилася дитина або ви переїхали до іншого муніципалітету, вам потрібно буде подати заявку ще раз.

(3) Розмір допомоги

Вік дитини	Розмір допомоги (на одну дитину в місяць)
До 3 років	Єдина, 15 000 ієн
Від 3 років до першого 31 березня після виповнення 12-ти років	10 000 ієн (15 000 ієн на третю дитину і далі)
Від першого 31 березня після виповнення 12-ти років до першого 31 березня після виповнення 15-ти років	Єдина, 10 000 ієн

- * Якщо дохід особи, яка виховує дитину, становить більше певної суми, розмір єдиної допомоги складатиме 5000 ієн на місяць (від червня 2022 року 5000 ієн або 0 ієн на місяць).
- * «На третю дитину і далі» означає третю дитину поміж виховуваних дітей, до виповнення першого 31 березня після їх 18-го дня народження.

(4) Час отримання

Зазвичай, допомога надається в червні, жовтні і лютому кожного року в розмірі за чотири місяці до попереднього разом.

4 Догляд за дитиною**4-1 Огляд здоров'я немовлят**

Муніципалітетами безкоштовно проводяться наступні види медичного огляду:

- медичний огляд дітей віком 18 місяців;
  - медичний огляд дітей віком 3 роки;
  - в залежності від муніципалітету, також буває можливість пройти медичний огляд дітям іншого віку.
- * Медичний огляд охоплює огляд зростання/розвитку, вимірювання зросту/ваги та консультацію з догляду за дитиною. За додатковою інформацією звертайтеся до муніципалітету за місцем проживання.

4-2 Вакцинація

Щеплення можуть допомогти запобігти захворюванням. Існують два види щеплень:

- ① вакцинація, рекомендована муніципалітетом за місцем проживання;

Така вакцинація може бути безкоштовною. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зв'яжіться з вашим муніципалітетом.

- ② добровільні щеплення;

За щеплення, які ви хочете зробити додатково, необхідно буде сплатити самостійно.

Під час прийняття рішення про необхідність того чи іншого щеплення, будь ласка, проконсультуйтеся з лікарем.

4-3 Витрати на лікування дітей

При наявності медичної страховки, відсоток самооплати для дітей дошкільного віку (до 6 років) становитиме 20%.

Деякі муніципалітети покривають медичні витрати повністю до закінчення дитиною початкової школи, також можуть надаватись додаткові субсидії.

4-4 Заклади для дітей дошкільного віку

- До закладів для дітей дошкільного віку (до 6 років) відносяться виховальні заклади, дитячі садки та сертифіковані заклади типу дитячого садка.
- Для дітей віком від 3 до 5 років плата за користування вищезазначеними закладами не стягується.

(1) Виховальні заклади

- Це заклади, які забезпечують догляд за дітьми, коли батьки не мають можливості доглядати їх вдома, наприклад, через зайнятість на роботі.
- Зазвичай, період догляду за дітьми становить 8 годин на добу, але деякі виховальні заклади пропонують понаднормовий догляд, наприклад, вночі та у святкові дні.
- На випадок таких ситуацій як раптові доручення, короткострокова зайнятість за сумісництвом тощо, деякі виховальні заклади надають послуги тимчасового догляду.

● Примітка: неліцензовані виховальні заклади

Це загальна назва для закладів догляду за дітьми, які не схвалені Законом про соціальне забезпечення дітей. Існують такі види закладів:

- неліцензовані виховальні заклади;
- заклади для дітей відвідувачів універмагів;
- дитячі кімнати;
- дитячі садки з нічним перебуванням;
- няні тощо.

(2) Дитячі садки

- Це навчальні заклади, орієнтовані на дітей віком від 3 років до вступу до початкової школи.
- Стандартний час навчання в такому закладі складає 4 години на день. Проте, залежно від обставин батьків (наприклад, зайнятості на роботі), деякі садки піклуються про дітей до вечора, ночі або ранку.
- На відміну від шкільних програм (школа початкова і старша), в садках приділяється багато уваги самостійним розвагам дітей.
- Також існують садки, що надають консультації батькам із питань виховання, випуску дітей із садочків тощо.

(3) Сертифіковані дитячі садки

- Сертифіковані дитячі садки виконують функції виховальних закладів і дитячих садків одночасно.
- Послугами таких сертифікованих дитячих садків можна користуватися незалежно від того, працюють батьки чи ні.
- Окрім того, для всіх сімей, що виховують дітей, тут надаються консультації стосовно питань, пов'язаних із вихованням, а також забезпечується місце, де діти можуть проводити свій час.

4-5 Позакласні дитячі клуби (позакласний догляд за дітьми у школі)

- Такий клуб стане в пригоді, коли батьків немає вдома протягом дня (наприклад, у зв'язку з роботою).
- У позакласному дитячому клубі призначається персонал, відповідальний за підтримку дітей у позакласний час, а також забезпечується місце для ігор і проведення часу.
- Крім того, для всіх учнів початкової школи проводяться різноманітні навчальні та розвиваючі заходи. Деякі органи місцевого самоврядування також мають позакласні заняття для дітей.

4-6 Центри сімейної підтримки

- Центри сімейної підтримки є посередницькою організацією взаємопідтримки між її членами, якими можуть стати наступні особи:
  - ① батьки, що виховують немовлят та учнів початкової школи і бажають отримати допомогу по догляду за дітьми тощо;
  - ② особи, що бажають надати таку допомогу.
- Приклади допомоги:
  - ① провести до або зустріти дитину із виховального закладу;
  - ② догляд за дитиною за межами виховальних закладів та у позашкільний час;
  - ③ догляд за дитиною, коли батьки виходять за покупками тощо.
- Порядок користування наступний:
  - ① зареєструйтеся в найближчому центрі сімейної підтримки за місцем проживання;
  - ② подайте заявку на користування послугами;
  - ③ консультант центру сімейної підтримки запропонує особу-помічника і познайомить з нею;
  - ④ після отримання допомоги сплатіть особі, яка її надала.